



Повернення мешканців до громад в умовах вирішення проблем міграції.

Інструменти залучення ВПО до життєдіяльності громад

Співкери: Колтун Вікторія Семенівна, д.н.держ упр., професорка, завідувачка
кафедри регіональної політики
Юзефович Владислава Володимирівна, к.е.н., доцентка кафедри регіональної
політики



Навчально-науковий інститут публічного
управління та державної служби
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Кафедра РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ



Наша ***Кафедра регіональної політики***

- це

колектив високопрофесійних викладачів з великим досвідом роботи в органах державного управління та місцевого самоврядування.

Усі наші викладачі стажувалися за кордоном, регулярно підвищують свою професійну і викладацьку майстерність, є сертифікованими тренерами.

Ми є Радниками публічних управлінців та членами Робочих груп з удосконалення законодавства – від Конституції України до Статутів територіальних громад.

Чотири Доктора наук з державного управління;

Три Заслужених працівника освіти України;

Заслужений економіст України;

Заслужений архітектор України

Практичні здобутки кафедри регіональної політики за 2021-2025 рр

Завідувач кафедри, Колтун В.С., професор, доктор наук з державного управління:

- Радник Голови Миколаївської обласної ради;
 - Радник ВА ОМС «УАРОР»;
 - Голова коаліції експертів з місцевого самоврядування при НАЗК;
 - Член Наглядової ради акціонерного товариства «Фонд декарбонізації України»
- Член робочих і наукових робочих груп:
- із внесення змін до Конституції України в частині децентралізації;
 - із розробки нової редакції Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
 - щодо підготовки нової редакції Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;
 - щодо підготовки нової редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення»;
 - з розробки Державної Стратегії внутрішнього переміщення (при Мінреінтеграції тимчасово окупованих територій);
 - із напрацювання нової редакції Статуту територіальної громади м. Києва;
 - з питань розроблення проекту професійного стандарту енергетичного аудитора транспорту

Негода В'ячеслав Андронович

PhD, доцент кафедри.

Заступник Міністра розвитку

громад та територій до 27 січня 2023

з 4 березня 2023 року –

Керівник Офісу

Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентіві України

З 24 серпня 2024 року - Голова Тернопільської обласної державної адміністрації



Практичні здобутки кафедри регіональної
політики
за 2021-2025 рр

Замазєєва Г.В., к.е.н.,

Доцент кафедри регіональної політики



Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження
України (Держенергоефективності) (з березня 2023р.)

Голова Миколаївської обласної ради (з 9 грудня 2020 року по 17 березня
2023 року)

Виступила одним з ініціаторів створення Південної філії Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими. Філія базується в Миколаєві та підтримує родини військовополонених з Миколаївської, Одеської та Херсонської областей.

Є членом Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими.

Практичні здобутки кафедри регіональної політики
за 2021-2025 рр

**Берданова О.В., к.е.н., доц., доцент кафедри і Дехтяренко Ю.Ф. к.е.н.,
доцент, доцент кафедри - СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИШНЕВОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2024-2027 РР.**



Гринчук Н.М. – кандидат економічних наук,

за 2021–2025 рр.

доцент, Заслужений працівник освіти

України



1 **Розробка пропозицій до Генерального плану**

м.Києва

2 **Участь у розробці Плану заходів з**

реалізації Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року

3. **Участь у розробці Програми економічного і соціального**

розвитку м. Києва на 2021–2023 роки та її щорічного коригування,

Програми соціально-економічного розвитку м.Києва на 2024-2026 роки.

4. **Участь у розробці Комплексної міської цільової програми «Столична культура:
2022–2024 роки»**

5. **Дослідження громадського бюджету міста Києва.**

Повернення мешканців до громад в умовах вирішення проблем
міграції.

Інструменти залучення ВПО до життєдіяльності громад



Передумови демографічного стану в Україні:

- Скорочення чисельності населення
- Загальне постаріння населення
- Зменшення рівня народжуваності
- Скорочення трудових ресурсів
- Міграційний вплив населення



Українська вимушена міграційна криза

За даними Управління Верховного комісара у справах біженців Організації Об'єднаних Націй, лише за перші півтора місяця від початку гарячої фази нинішньої російсько-української війни свої домівки залишили **11,4** млн українців.

Згідно з оцінкою Міжнародної організації з міграції ООН (МОМ), ще 7,7 млн громадян України вважаються внутрішньо переміщеними особами (ВПО)

На кінець 2024 р. за межами України перебувало **5,2** млн українців (+0,3 млн за рік)

Тоді, як станом на січень 2024 року, таких було 4,9 млн. осіб.

На кінець 2024 року, близько 4,2 млн українців мають статус тимчасового захисту в країнах ЄС.

- Найбільше біженців перебуває в Німеччині (1,3 млн осіб), Польщі (951,6 тис) та Чехії (381,2 тис).
- У розподілі біженців на 1 особу в країні лідирує Чехія – близько 35 українців на 1 тис. жителів.
- З січня по листопад 2024 року в країнах Європи частка чоловіків зросла з 37% до 39%. Найбільше зростання зафіксовано у Болгарії – (з 35% до 43%).
- Поза країнами Європи, найбільшими країнами за кількістю прийнятих українців є Канада (298,1 тис. осіб), Велика Британія (253,5 тис.) і США (187 тис.).



Більшість біженців – дорослі жінки (44%).

Близько 80% з них вже працюють.

- Дорослих чоловіків серед біженців – 27%.
- З січня 2024 року частка неповнолітніх зменшилась з 32% до 29%. Частка осіб віком 65+ становить 6%
- Відносна більшість українських біженців за кордоном перебувають у Німеччині та Польщі – 20% та 18% відповідно.
- Більшість опитаних нами біженців виїхали зі східних і північних областей України – 33% та 28% відповідно.
- Частка опитаних українських біженців, які у грудні 2024 року мали вищу або незакінчену вищу освіту, зберігається на рівні 74%.

Джерело: опитування Info Sapiens на замовлення Центру економічної стратегії, листопад-грудень 2024



Перебування за кордоном супроводжується **адаптацією** до нового життя.

- Все більша частка біженців повідомляє, що їм більше подобається за кордоном, аніж в Україні.

Майже половина опитаних має категоричні погляди з цього питання та обрала крайні варіанти

- Рівень підтримки місцевих жителів залишається високим. Найпозитивніше ставлення до себе відмічають біженці у США, Канаді та Британії.

- Протягом 2024 року, частка українців з друзями серед місцевих з залишилася на тому ж рівні - 63%. Водночас майже третина біженців досі не має хороших знайомих з місцевих жителів.

Джерело: опитування Info Sapiens на замовлення Центру економічної стратегії



Втрати трудових ресурсів:

близько 2,5 млн (68%) біженців були активними на ринку праці до повномасштабної війни.

- Серед них близько 265 тис. біженців були трудовими мігрантами у 2021 році.
- Різниця між цими числами дає нам оцінку **втрати активної робочої сили** – близько 2,3 млн осіб .

Дослідження Інституту демографії НАН України в 2023-2024 рр. визначило резерв більшення робочої сили в Україні — 700 тис.осіб.



Втрати трудових ресурсів:

близько 2,5 млн (68%) біженців були активними на ринку праці до повномасштабної війни.

- Серед них близько 265 тис. біженців були трудовими мігрантами у 2021 році.
- Різниця між цими числами дає нам оцінку **втрати активної робочої сили** – близько 2,3 млн осіб .

Дослідження Інституту демографії НАН України в 2023-2024 рр. визначило резерв більшення робочої сили в Україні — 700 тис.осіб.



Бажання повернутись:

- Жінки на 31% більш схильні прагнути повернення, ніж чоловіки.
- Старші люди більш схильні до повернення в Україну: якщо людина старше на 1 рік, це збільшує вірогідність повернутись на 3%.
- Українці, які досі працюють дистанційно на українську компанію на 67% більш схильні повертатись
- Українці, які зараз проживають у Польщі, на 90% більш схильні бажати повернутись, ніж українці в Німеччині.
- Розмір населеного пункту, в якому біженці проживали до війни негативно корелюється з бажанням повернутись, люди які виїхали з міст на 41% менш схильні бажати повернутись ніж ті, які виїхали з сіл
- Чим вищий рівень довоєнного доходу, тим більше біженці прагнуть повернутись: ті, у кого дохід був вище середнього майже в 3 рази більш схильні повернутись ніж люди з найнижчим доходом



За розрахунками ЦЕС, після закінчення війни за кордоном загалом залишиться

1,7 млн українців в оптимістичному сценарії,

2,3 млн – в середньому, та

2,7 млн в песимістичному сценарії.

- Таким чином, до України повернеться 2,2 млн українців в оптимістичному сценарії, 1,6 млн - в середньому і 1,2 млн – у песимістичному.

- За кордон додатково можуть виїхати 290 тис. українців в оптимістичному сценарії, 389 тис. в середньому та 532 в песимістичному.



Демографічні втрати:

найбільше зменшилась кількість дітей та жінок середнього віку. Близько 18% українських дітей віком 0-9 років зараз знаходяться за кордоном.

Великі втрати і у віковій групі 10-19 років: наразі за кордоном знаходяться 17% дівчат та 23% хлопців цього віку.

Серед дорослих найбільше зменшилась кількість жінок віком 20-49 років: за кордон виїхали 13% жінок віком 20-29 років і 19% жінок в обох вікових групах: 30-39 років та 40-49 років



Стимулювання повернення до України:

Співпраця з країнами ЄС у поверненні українців після війни: Україна має донести до європейських партнерів, що допомога Україні у поверненні біженців після війни буде великою підтримкою для неї.

Швидка післявоєнна відбудова постраждалих регіонів: щоб українцям із регіонів, які постраждали від війни, було куди повертатись, потрібно швидко відбудувати зруйновані регіони.

Поки триває відбудова, надавати допомогу людям із постраждалих й окупованих регіонів: це може бути як грошові виплати, так і забезпечення житлом чи субсидування його оренди у регіонах України, які не зазнали руйнувань внаслідок війни.



Стимулювання повернення до України:

Компенсації за знищене житло: уряд має розширити програму сертифікатів на житло для ВПО, залучаючи міжнародне фінансування та створюючи єдину цифрову систему для прозорого розподілу коштів.

Розвиток механізмів державно-приватного партнерства: щоб інвестор мав намір вкладати кошти в українську економіку без побоювань, пов'язаних із труднощами у пошуку робочої сили, держава може будувати житлові будинки для потенційних працівників



Стимулювання повернення до України:

Компенсації за знищене житло: уряд має розширити програму сертифікатів на житло для ВПО, залучаючи міжнародне фінансування та створюючи єдину цифрову систему для прозорого розподілу коштів.

Розвиток механізмів державно-приватного партнерства: щоб інвестор мав намір вкладати кошти в українську економіку без побоювань, пов'язаних із труднощами у пошуку робочої сили, держава може будувати житлові будинки для потенційних працівників



Житлова політика України: напрями реформування

Зменшення стереотипу про обов'язкове власне житло

Захист прав орендарів та орендодавців житла

Широке запровадження публічно-приватного партнерства

Управління через об'єднання інтересів

Зміна систем розселення

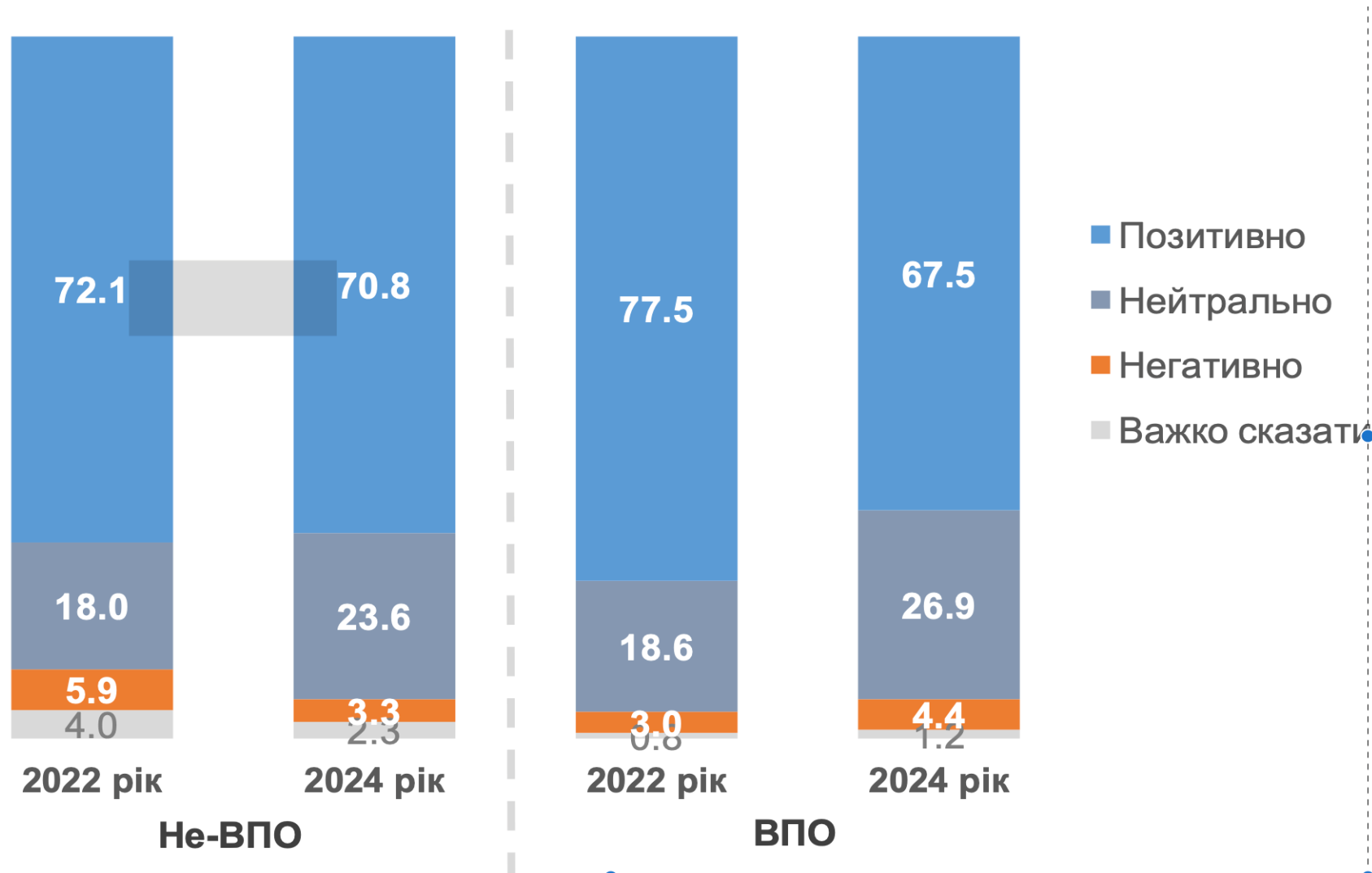
Формування просторових кластерів як локомотивів економіки



Житлова політика для ВПО:

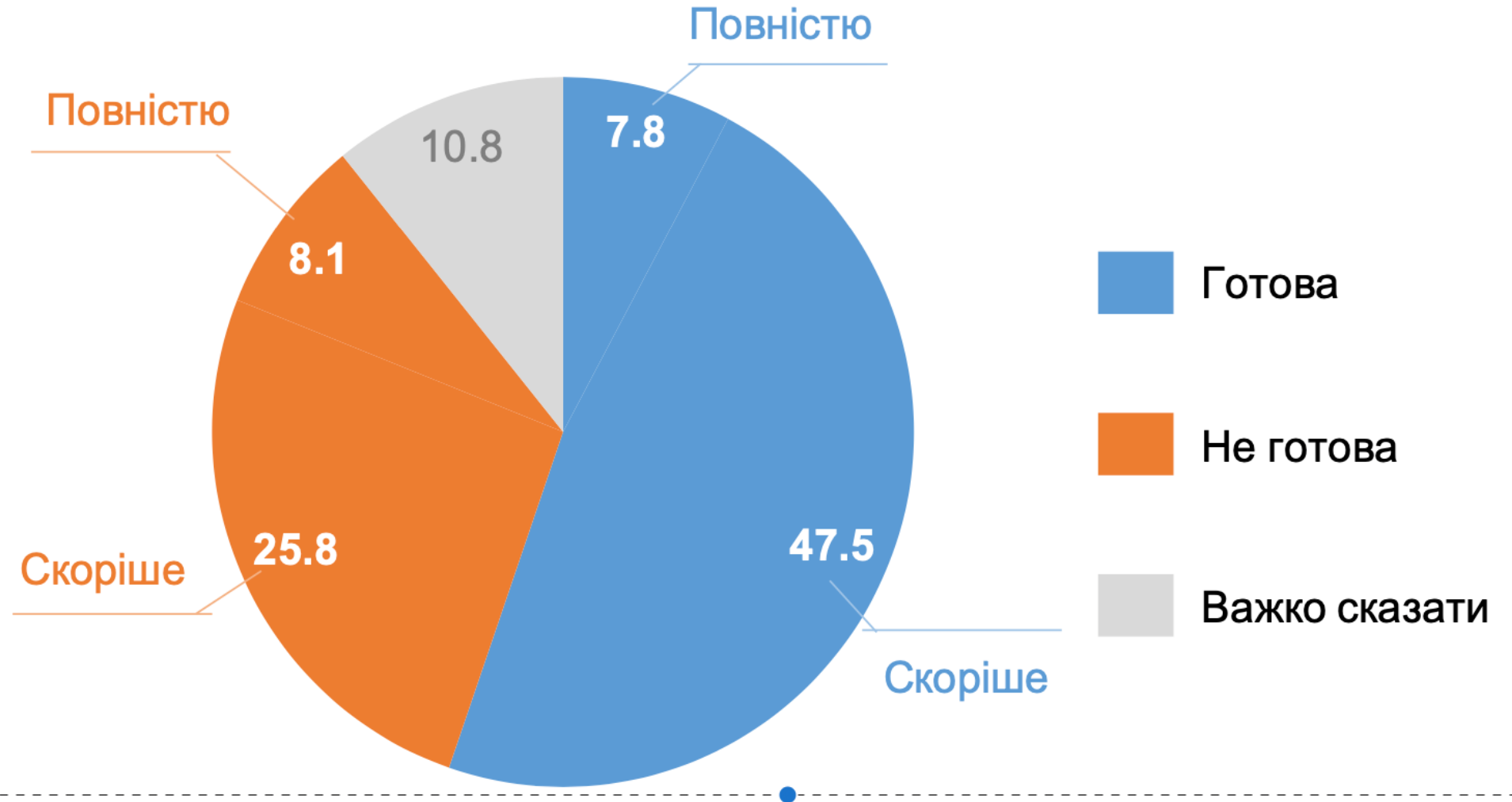
- Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових заходів, пов’язаних із забезпеченням внутрішньо переміщених осіб житлом”: реєстр житового фонду, обстеження нерухості, запровадження тимчасового житла, спрощена оренда, передача будівель громадам, фінансування житлових програм
- Житло — ключовий хаб для підтримки ВПО
- Управління шляхом об’єднання інтересів громад та ВПО, інструменти співпраці
- Проект ReHome – пошук занедбаних будівель для відновлення під житло
- Комунікація, обмін досвідом, отримання допомоги та спрощений доступ до фінансування (наприклад, створення Всеукраїнської спілки прихистків України як інституції об’єднання місць тимчасового проживання)
- Створення бази резервного житла
- Залучення місцевих організацій, підприємців для реалізації спільних проектів
- Створення системи соціального житла
- Державний фонд житла для ВПО (тимчасове житло)

Ставлення до ВПО



Графік III.2.2 Готовність громади надати прихисток новим хвилям ВПО

% серед не-ВПО



Графік III.3 Причини, чому ВПО відчують до себе позитивне / негативне ставлення з боку громади

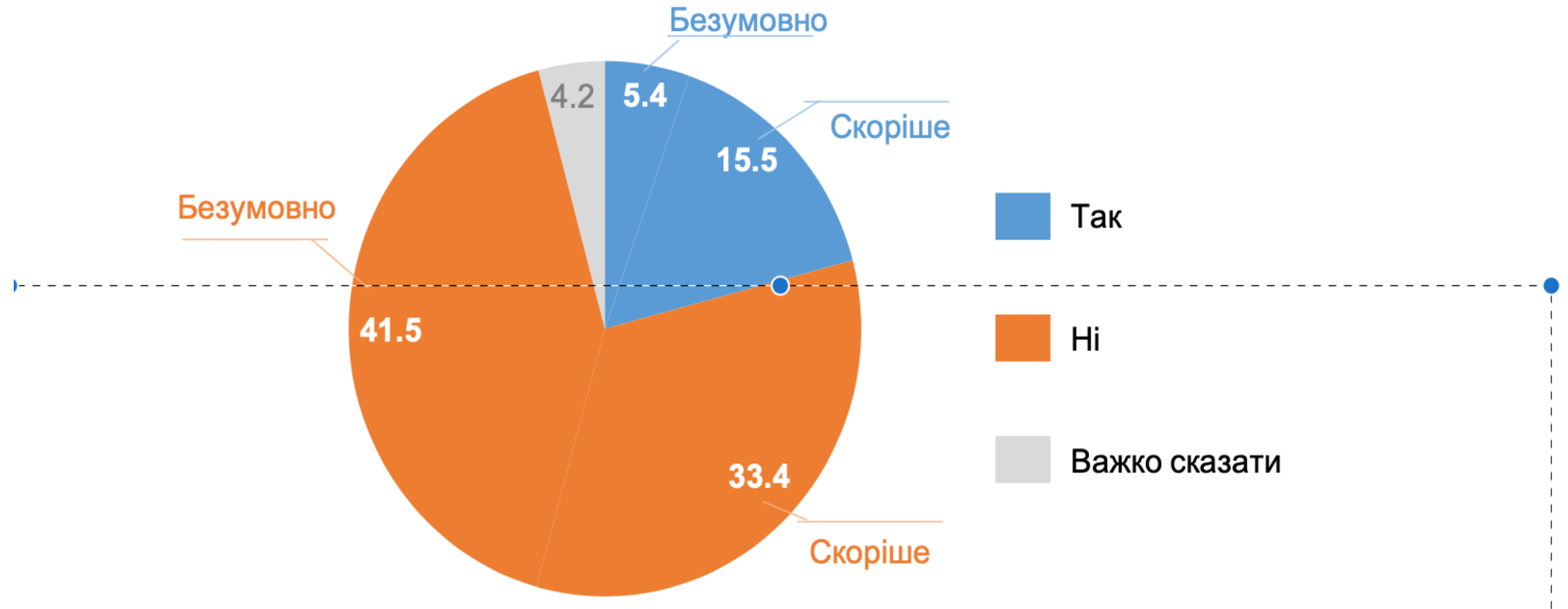
% серед ВПО, які відчують відповідне ставлення



Таблиця III.3.2 Що має зробити місцева влада для ВПО у громаді

% у стовпчику	Не-ВПО		ВПО	
	2022	2024	2022	2024
Допомогти з наданням житла у тимчасове користування, придбанням чи побудовою житла на пільгових умовах	41.3	52.4	41.3	52.5
Надавати гуманітарну допомогу (продуктові набори, непродовольчі товари)	35.8	23.9	38.8	30.1
Забезпечити перекваліфікацію ВПО з урахуванням потреб громади та сприяти їх працевлаштуванню	27.4	38.8	28.2	25.3
Полегшити отримання фінансової допомоги	12.9	13.2	15.2	22.1
Покращити інформування про наявні у громаді послуги (допомогу) для ВПО та доступ до них	9.1	9.6	18.9	20.9
Надати пільги при зарахуванні та перебуванні дітей ВПО у дошкільних та шкільних закладах	25.5	25.5	20.6	17.9
Полегшити отримання соціальних виплат, пенсій та пільг	21.0	20.4	16.3	17.5
Оплатити за рахунок місцевого бюджету лікування та реабілітацію	18.4	16.7	15.2	16.7
Надати пільги/гранти для відкриття та ведення власного бізнесу	9.3	13.0	8.7	13.2
Допомоги в підготовці місць тимчасового проживання ВПО до осінньо-зимового періоду	25.2	19.3	20.3	12.6
Надати безкоштовно земельну ділянку	4.3	4.1	3.6	9.3
Забезпечити участь ВПО в ухваленні рішень на місцевому рівні	3.4	2.4	3.1	3.1
Інше	0.3	1.5	0.3	2.0
Громада нічого не повинна робити для ВПО	1.0	0.6	1.5	0.9
Важко сказати	5.5	4.5	4.5	4.0

Графік III.6.1 Плани на переїзд з нинішнього населеного пункту



Інструменти реалізації
комплексного підходу до задоволення потреб
ВПО і ТГ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 7 квітня 2023 р. № 312-р

СТРАТЕГІЯ

державної політики щодо внутрішнього
переміщення на період до 2025 року

[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2023-
%D1%80#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2023-%D1%80#Text)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2023-%D1%80#Text>

Станом на 3 січня 2023 р. кількість зареєстрованих ВПО 4.856.907 осіб, що не повною мірою відповідає кількості осіб, які зазнали внутрішнього переміщення.

За даними Міжнародної організації з міграції, станом на січень 2023 р. кількість ВПО в Україні становить понад 5,3 мільйона.

Стратегічна ціль 3.

Сприяння адаптації ВПО на новому місці проживання безпосередньо після внутрішнього переміщення

Приймаючі ТГ зазнають додаткового фінансового навантаження, пов'язаного з необхідністю збільшення видатків без відповідного збільшення обсягу надходжень.

Низька мотивація до працевлаштування, перекваліфікації, відкриття власного бізнесу призводить до збільшення залежності ВПО від підтримки держави та недоотримання податків бюджетами приймаючих ТГ.

Стратегічна ціль 4.

Сприяння інтеграції внутрішньо переміщених осіб шляхом створення умов для розвитку потенціалу, посилення спроможності приймаючих територіальних громад.

Перехід від соціальної адаптації до створення умов для розвитку потенціалу та посилення спроможності приймаючих ТГ повинен сприяти завершенню процесу інтеграції внутрішньо переміщених осіб до приймаючої територіальної громади

Стратегічна ціль 4. Сприяння інтеграції внутрішньо переміщених осіб шляхом створення умов для розвитку потенціалу, посилення спроможності приймаючих територіальних громад.

посилення міжрегіональної співпраці з метою виконання програм та здійснення заходів, зокрема для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцнення національної єдності у рамках діалогу та спільних дій

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ

з реалізації у 2023-2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/312-2023-%D1%80#Text>

Стратегічна ціль 3. Сприяння адаптації внутрішньо переміщених осіб на новому місці проживання безпосередньо після внутрішнього переміщення

9. Створення умов та надання підтримки приймаючим громадам для задоволення базових потреб внутрішньо переміщених осіб

ВПО 5) розроблення місцевих програм працевлаштування та/або перекваліфікації	обласні, Київська міська військові (державні) адміністрації Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття органи місцевого самоврядування (за згодою)		затверджено місцеві програми працевлаштування та/або перекваліфікації ВПО
Кейс – Рівне 9) розроблення та запровадження місцевих програм щодо сприяння розвитку релокованого бізнесу.	обласні, Київська міська військові (державні) адміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	запроваджено місцеві програми щодо сприяння розвитку релокованого бізнесу

ЗАКОН УКРАЇНИ Про індустріальні парки
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 22, ст.212)
Редакція від **17.09.2023**, підстава - [3311-IX](#)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>

Стаття 14. Створення індустріального парку та включення його до Реєстру індустріальних парків

6. Державне стимулювання надається **ініціаторам створення, керуючим компаніям та учасникам** індустріальних парків, включеним до Реєстру індустріальних парків.

Стаття 1. 4) **ініціатор** створення індустриального парку (далі - ініціатор створення) - **орган державної влади, орган місцевого самоврядування**, який згідно з Конституцією України здійснює право власника на землю від імені Українського народу і відповідно до закону наділений повноваженнями розпорядження землею, а також **юридична або фізична особа - власник чи орендар** земельної ділянки, яка може бути використана та пропонується ним для створення індустриального парку;

5) **керуюча компанія** індустріального парку (далі - керуюча компанія) - створена згідно із законодавством України **юридична особа незалежно від організаційно-правової форми** та вибрана відповідно до цього Закону, з якою ініціатором створення укладений договір про **створення та функціонування** індустріального парку;

8) **учасник індустріального парку** (далі - учасник) - суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, зареєстрований на території (в межах) індустріального парку, який згідно із законодавством набув право на земельну ділянку та/або інший об'єкт (частину об'єкта) нерухомого майна у межах індустріального парку, уклав з керуючою компанією договір про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку відповідно до **концепції індустріального парку** та має здійснювати діяльність виключно у сфері переробної промисловості, переробки промислових та/або побутових відходів (крім захоронення відходів), а також науково-технічну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій лише на території (в межах) індустріального парку;

Стаття 11-1. Об'єкти, що можуть розміщуватися на території індустріального парку

1. До об'єктів, що можуть розміщуватися на території індустріального парку належать:

1) офіси керуючої компанії, учасників та інших суб'єктів індустріального парку, фінансові установи, об'єкти маркетингу та реклами;

2) заклади дошкільної освіти, заклади загальної середньої освіти, заклади вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти;

3) наукові парки, акселератори, лабораторії з розвитку інноваційних технологій;

4) багатоцільові зали для проведення наукових конференцій та інших заходів;

5) **пожежні частини;**

6) озеленені території;

7) виробничі, складські будівлі та споруди, об'єкти логістичної інфраструктури;

8) інженерні будівлі та споруди;

9) об'єкти поводження з відходами (крім захоронення відходів);

10) інші об'єкти, не заборонені законодавством

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ, ВКЛЮЧЕНІ ДО РЕЄСТРУ ІНДУСТРІАЛЬНИХ
(ПРОМИСЛОВИХ) ПАРКІВ

<https://me.gov.ua/view/63d743c9-1f74-4407-9d5b-59cd31441f2e>

Діючих: 97

З них включено до Реєстру у 2024

1. «ГРІН ЛАКТІК», Івано-Франківська
 2. «ДОБРОСІН», Львівська область
 3. «КОВЕЛЬ ПОРТО», Волинська область.
 4. «ЕНЕРДЖІ ГРУП», Закарпатська область
 5. «СМІЛА», Черкаська область.
 6. «ТЯЧІВ», Закарпатська область
 7. «Р-33», Одеська область
 8. «БОРЩІВ», Тернопільська область
 9. «ЧЕРВОНОГРАД», Львівська область
 10. «ГАЛІЦІЯ», Івано-Франківська область
 11. «ДНЕСТР», Вінницька область
 12. «ФОРМЕНТОР», Рівненська область
 13. «ІнПарк Борислав», Львівська область
 14. “СМАРТ ТЕХ ІНДАСТРІ”, Полтавська область
 15. “ЕКО-ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ПАРК “УНІВЕРСАЛ ІНДАСТРІ”, Київська область
 16. «БФ Термінал», Закарпатська область
- тощо...



Закон України

«Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування».

- визначення основних форм участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення;
- деталізація порядку реалізації таких форм громадської участі, як загальні збори (конференція) жителів, місцева ініціатива, громадські слухання, громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- обов'язковість затвердження статутів територіальних громад та визначення основних питань, що регламентуються статутами;
- створення умов для залучення жителів до планування та розподілу коштів місцевого бюджету, проведення публічних консультацій, діяльності консультативно-дорадчих органів при органах та посадових особах місцевого самоврядування;
- деталізація процедури звітування сільських, селищних, міських голів та депутатів місцевих рад.
- інтеграція ВПО в життя громад, де вони мешкають;
- розвиток інструментів громадської участі;

Іновації для ВПО

В аспекті народовладдя на рівні МС

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3703-20?find=1&text=внутрішньо#w1_2

ЖИТЕЛЬ

- громадянин України, який задекларував або зареєстрував місце проживання на території ТГ або фактичне місце проживання/перебування якого підтверджується довідкою про взяття на облік ВПО (далі - житель, який проживає), крім військовослужбовця строкової служби, фізичної особи, яка за вироком суду перебуває у місці позбавлення волі";

Кейс – ТГ під Києвом. Кореляція статусів «Житель» і «член ТГ».

Обговорення з-проєкту: наші зауваження - майновий ценз; невизначеність тривалості перебування...

ВПО – Жителі

- ✓ загальні збори (конференція) жителів;
- ✓ місцева ініціатива;
- ✓ громадські слухання;
- ✓ участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету;
- ✓ публічні консультації;
- ✓ консультативно-дорадчий орган при органах та/або посадових особах місцевого самоврядування;
- ✓ громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- ✓ інші форми участі, що не суперечать закону.

ВПО і загальні збори

3) кількість жителів території, на якій проводяться загальні збори (конференція) жителів, з правом голосу (делегатів конференції), які брали участь у загальних зборах (конференції) жителів..., із зазначенням прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по), числа, місяця і року народження, місця задекларовабатькові (за наявності або зареєстрованого проживання (фактичного проживання/перебування, що підтверджується довідкою про взяття на облік **ВПО**), серії (за наявності) та номера документа (документів), що посвідчує (посвідчують) особу, підтверджує (підтверджують) громадянство України та місце проживання (перебування) особи, що засвідчуються підписом таких учасників

Стаття 13-5. Участь молоді у місцевому самоврядуванні

2. Жителі, яким виповнилося 14 років, мають право ініціювати та брати участь у таких формах участі ТГ у вирішенні питань місцевого значення, як:

місцева ініціатива,

громадські слухання,

публічні консультації,

консультативно-дорадчий орган при органі та/або посадовій особі місцевого самоврядування

та в інших формах участі, що не суперечать закону";

Кейс: реінтеграція ТОТ

1. Рішення про **затвердження статуту ТГ** приймається с., с., м. радою на основі [Конституції](#) та законів України з метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування та **забезпечення реалізації права жителів на участь** у вирішенні питань місцевого значення.

Стаття 19. Статут територіальної громади

2. Затвердження статуту ТГ є **обов'язковим**. *{Частина друга статті 19 набирає чинності з [1 січня 2027 року](#)}*

3. Статутом ТГ визначаються:

1) **загальні характеристики та особливості** ТГ, засади здійснення місцевого самоврядування на її території, символіка ТГ;

2) **форми та порядок участі ТГ** у вирішенні питань місцевого значення; (6319- ОСН...)

3) особливості **організації роботи ОМС**; (Тимчасова Президія, може не у Регламенті)

4) засади відносин ОМС та ПОМС з ОСН, об'єднаннями громадян, іншими суб'єктами; (ОСН – **трансформація ресурсів**)

5) форми та порядок здійснення **громадського контролю** за діяльністю ОМС та ПОМС;

6) засади відкритості та прозорості діяльності ОМС та ПОМС, порядок їх реалізації; **аспект безпеки**

7) порядок **інформування, звітування** перед ТГ с., с., м. голови, депутатів ради та **старост**;

8) вимоги до **кількості підписів громадян на підтримку електронної** петиції до ОМС та **строку збору підписів**;

9) **засади розвитку** територіальної громади;

10) інші питання місцевого значення, що стосуються життєдіяльності територіальної громади та не суперечать закону. *{Стаття 19 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5461-VI від 16.10.2012](#); в редакції Закону [№ 3703-IX від 09.05.2024](#)}*



Освітня програма “Місьцеве самоврядування”

**Контакти кафедри регіональної політики ННІ
ПУДС КНУ імені Тараса Шевченка:**

+38-097-9287000

+38-067-3586996

mistoua@gmail.com

**Адреса: 03057 м. Київ, вулиця Академіка
Ромоданова, 12/2, к. 412**

Що вивчають наші студенти :

Вибіркові боки:

Організація діяльності в системі місцевого самоврядування

Інструменти розвитку громад

Організація надання адміністративних послуг у громадах (у співпраці з ВАЦНАП)

НОВЕ! Додали (у Співпраці з ДАЕЕ)

Вибірковий блок 4. Енергоефективний розвиток територій

1. Державна політика енергоефективності
2. Бенчмаркінг управління енергоефективністю на місцевому рівні
3. Енергетичне планування на місцевому рівні
4. Енергетична безпека громад та регіонів
5. Проекти енергоефективної відбудови



ДЕРЖЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ



**НОВЕ! Додали
(у співпраці з НАЗК)**

Уповноважений з антикор.діяльності

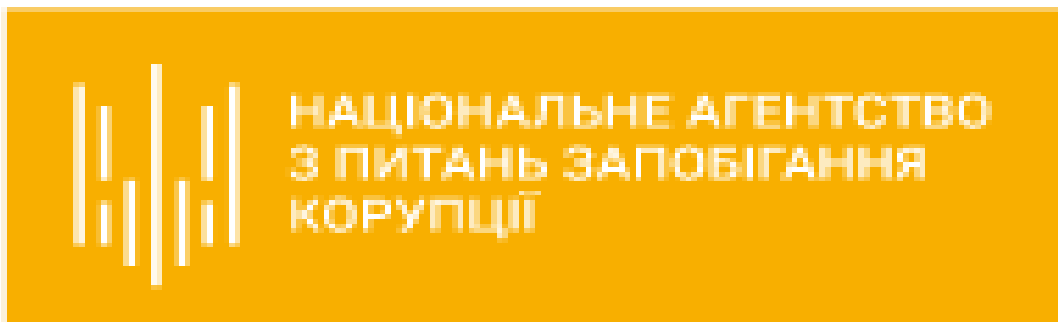
«Антикорупційний комплаєнс у системі місцевого самоврядування»

Державна антикорупційна політика

Міжнародні стандарти та інституційні механізми запобігання корупції на місцевому рівні

Управління ризиками та антикорпрограмами в органах місцевого самоврядування

Технології та інструменти антикорупційного комплаєнсу



Що вивчають наші студенти :

дисципліни за Вашим вибором:

- антикризовий розвиток територій;
- генеральний план і реалізація містобудівних проєктів;
- Управління логістичними системами на місцевому рівні ;
- брендинг територій та інші необхідні дисципліни.

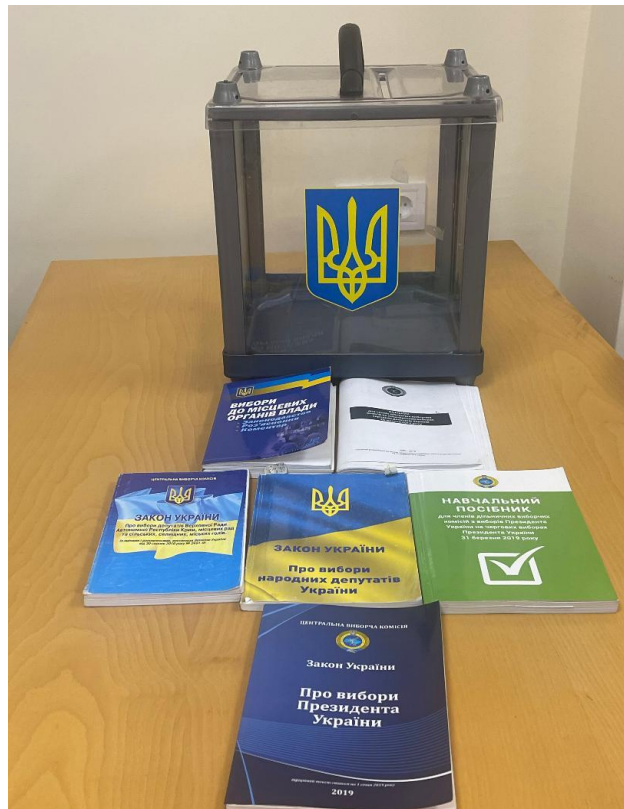
Впродовж навчання на освітній програмі «Місьцеве самоврядування» Ви опануєте як:

- ✓ здійснювати місцевий економічний розвиток;
- ✓ забезпечувати екологізацію територій та управляти їх розвитком на основі лідерства та комунікацій;
- ✓ застосовувати механізми проєктного та програмного менеджменту та багато іншого.

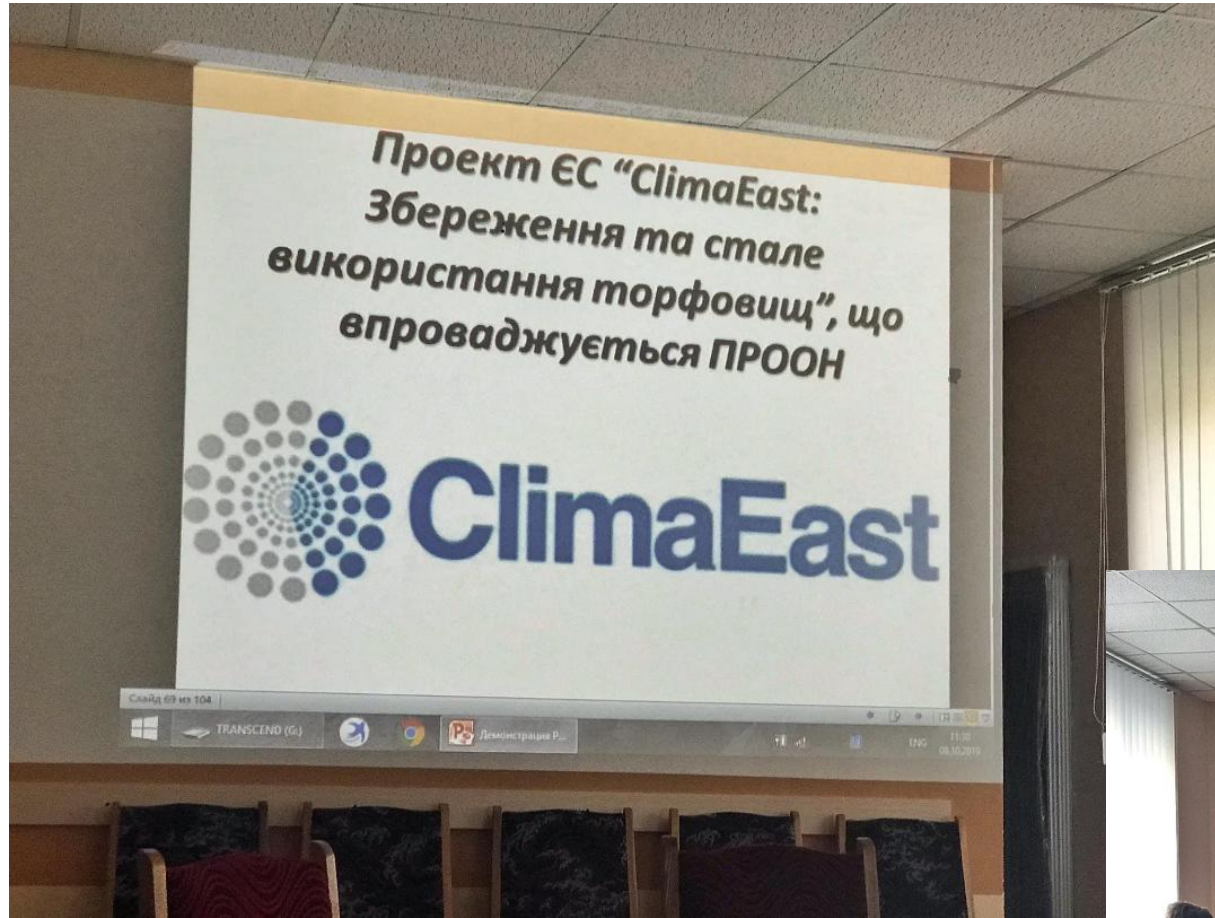
Практичні заняття: ГОТУЄМО З ВАМИ «ПІД КЛЮЧ»:

- Стратегічні плани розвитку територій
- Регламенти місцевих рад
- Положення про старост ТГ та «старостати»
- Визначаємо оптимальні старостинські округи
- Статути ТГ
- Положення про ОСН
- Порядки реалізації форм місцевої демократії
- Проєкти партисипативних місцевих бюджетів
- Проєкти утворення індустріальних парків
- Проєкти державно-приватного партнерства (ППП)
- Проєкти договорів про співробітництво ТГ
- Проєкти антикорпрограма для ТГ
- Проєкти планів «зеленого відновлення» для ТГ
- Звіти з експертної грошової оцінки земельних ділянок....
- ...тощо

Сучасні формати навчання



Практико-орієнтоване навчання



Запрошуємо
ГОСТЬОВИХ
лекторів



БІЗНІ ЗАНЯТТЯ



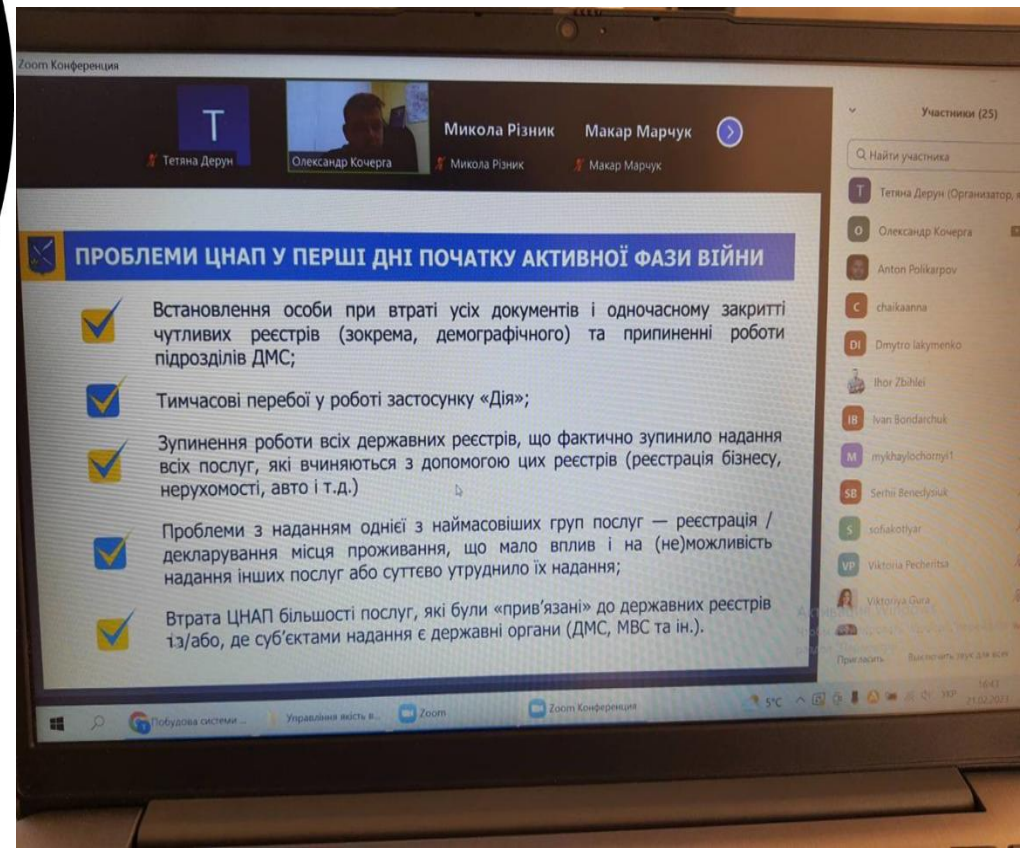
Виїзні заняття



Залученість студентів до робочих груп та експертування

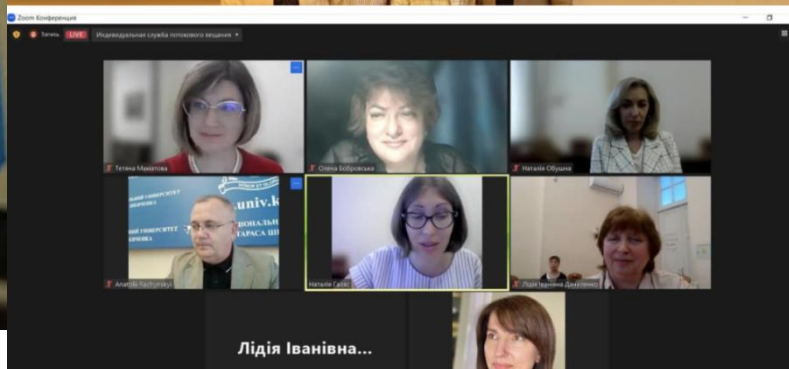


Науковий гурток кафедри «Трансформація місцевого самоврядування: прямуючи в майбутнє»



Готуємо потужних науковців

◆ ◆ Пишаємося нашими здобувачами наукових ступенів!



Захищені дисертації 2021-2025 (всього – понад 20, зокрема):

Міністерство культури та інформаційної політики України	Взаємовпливи процесів розвитку публічного управління та урбанізації
Київська міська рада	Теоретико-методичні засади управління якістю послуг міського громадського транспорту
Офіс Президента України	Інструментарій штучного інтелекту у процесах прийняття управлінських рішень щодо територіального відновлення та розвитку
ГО	Управління знаннями в системі місцевого самоврядування
Секретаріат КМУ	Механізми забезпечення якості публічних послуг в територіальних громадах
Державна служба етнополітики та свободи совісті	Державна політика в сфері суспільно-релігійних відносин на центральному та регіональному рівнях в Україні
КМДА	Розвиток механізмів управління комунальною власністю в умовах становлення громадянського суспільства в Україні
Міська рада Глобино	Реалізація принципу субсидіарності при розподілі повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
Секретаріат КМУ	Механізми забезпечення розвитку старостинських округів в Україні
АМУ	Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління регіональним розвитком
МінІнфраструктури	Механізми державного регулювання розвитку інфраструктури ринку житла в Україні
КМР	Управління конфліктами в системі місцевого самоврядування



Контакти кафедри

+38-097-9287000
+38-067-3586996

mistoua@gmail.com



Адреса: 03057 м. Київ, вулиця Академіка Ромоданова, 12/2, к. 412;

03057, м. Київ, вулиця Антона Цедіка, 20, к. 318.

ЧЕКАЄМО НА ВАС!

Кафедра регіональної політики

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

